

Skådespelaren som tog steget ut i världen

Berättelse

Stellan Skarsgård föddes år 1951 i Göteborg. När han var barn flyttade familjen ofta. Redan som ung började han spela teater. När han var lite över tjugo år hade han redan spelat i teater, tv och film. I många år arbetade han på Dramaten, den största teatern i Stockholm.

År 1982 kom hans stora genombrott. Då spelade han huvudrollen i filmen "Den enfaldige mördaren". Han spelade en svag man som blir illa behandlad. Rollen blev mycket uppskattad. Skarsgård fick en Guldbagge för bästa skådespelare, eftersom hans skådespeleri var så bra. Han fick också ett pris i Berlin.

Skarsgård ville inte bara arbeta i Sverige. Därför började han ta roller i utländska filmer, och han lärde sig att spela på engelska. Regissören Lars von Trier blev viktig för honom. När de gjorde filmen "Breaking the Waves" år 1996 började hans internationella karriär. Sedan spelade han i många Hollywoodfilmer, till exempel "Good Will Hunting" och "Mamma Mia!".

På senare år har han fått en ny publik genom tv-serierna "Chernobyl" och "Andor". Han har också vunnit ett pris som heter Golden Globe. Men han glömmer inte Sverige, utan han spelar fortfarande i svenska filmer.

Stellan Skarsgård har åtta barn. Flera av dem är också skådespelare. Namnet Skarsgård är nu känt i hela världen. Men det var Stellan som började, och han visade att en svensk skådespelare kan bli känd överallt.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
teater	en plats där skådespelare spelar för publik
genombrott	när man plötsligt blir känd
huvudrollen	den största och viktigaste rollen
svag	inte stark
uppskattad	många tycker om den
skådespeleri	konsten att spela en roll
regissör	person som bestämmer hur en film ska bli
internationell	i många länder
karriär	en persons yrkesliv
publik	de människor som tittar

Läsförståelsefrågor

1. Var föddes Stellan Skarsgård?
 1. I Stockholm
 2. I Göteborg
 3. I Berlin
2. Vilket år kom hans stora genombrott?
 1. 1951
 2. 1982
 3. 1996
3. Vad handlade hans genombrottsroll om?
 1. En stark och rik man
 2. En svag man som blir illa behandlad
 3. En regissör som gör film
4. Varför fick han en Guldbagge?
 1. För att han var ung
 2. För att han hade många barn
 3. För att hans skådespeleri var så bra
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Skarsgård lärde sig att spela på engelska.
 2. Han slutade helt att spela i svenska filmer.
 3. Han bor i dag i Berlin.
6. Vem blev en viktig regissör för honom?
7. Nämn två filmer som han har spelat i.
8. Vad arbetar flera av hans barn med?
9. Sista meningen säger att "det var Stellan som började". Vad menas med det?

Facit

1. I Göteborg
1. 1982
1. En svag man som blir illa behandlad
1. För att hans skådespeleri var så bra
1. ja b) nej c) det står inte i texten
- Lars von Trier.
- Exempel på svar: "Breaking the Waves" och "Mamma Mia!" (även "Den enfaldige mördaren", "Good Will Hunting").
- De är också skådespelare.
- Exempel på svar: Stellan blev känd skådespelare först, före sina barn, och de följde efter honom i samma yrke.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten passar för samtal om yrke, mod och att lära sig ett nytt språk. Tema: att våga ta steget till något nytt. Fråga 9 tränar enkel inferens.

Diskussionsfrågor

- Skarsgård lärde sig att arbeta på ett nytt språk. Varför kan det vara viktigt att kunna flera språk i ett yrke?
- Han vågade lämna Sverige och prova något nytt. Har du gjort något som kändes svårt men spännande?
- Flera av hans barn valde samma yrke som han. Skulle du vilja ha samma yrke som dina föräldrar? Varför eller varför inte?
- **Skriv (3 meningar):** Skriv om ett yrke som du tycker verkar spännande. Vad gör man i det yrket?

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Stellan Skarsgård (svenska och engelska) – https://en.wikipedia.org/wiki/Stellan_Skarsg%C3%A5rd
- Svensk Filmdatabas: Den enfaldige mördaren (1982) – <https://www.svenskfilmdatabas.se>
- Wikipedia: The Simple-Minded Murderer / Guldbaggegalan 1982 – https://en.wikipedia.org/wiki/The_Simple-Minded_Murderer
- IMDb: Stellan Skarsgård – <https://www.imdb.com/name/nm0001745/>
- SVT Nyheter: Stellan Skarsgård tilldelas nordiskt hederspris på Göteborgs filmfestival – <https://www.svt.se/kultur/stellan-skarsgard-tilldelas-nordiskt-hederspris>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Stellan Skarsgård föddes 13 juni 1951 i Göteborg. Han gjorde sitt filmgenombrott i Hans Alfredsons 'Den enfaldige mördaren' (1982) och vann då en Guldbagge för bästa skådespelare samt en Silverbjörn i Berlin. Internationellt slog han igenom med Lars von Triers 'Breaking the Waves' (1996) och har medverkat i bland annat

'Good Will Hunting' (1997), 'Mamma Mia!' (2008), 'Chernobyl' (2019) och 'Andor' (2022–2025). Han har åtta barn, varav flera (Alexander, Gustaf, Bill, Valter) också är skådespelare. Han lever (juni 2026). Bild: CC BY-SA 4.0, fotograf Harald Krichel / WikiPortraits, 2025.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.